

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო
საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
გარემოს ეროვნული სააგენტო

ქ.თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. №150 ტელ.: +995 32 243 95 03; ფაქსი: +995 32 243 95 02

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა

N 71/ს
05/05/2022

71-21-4-202205050942

**მარტვილის მუნიციპალიტეტში, შპს „მარტ-სტოუნის“ სასარგებლო წიაღისეულის
(კირქვის სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმო) გადამუშავებაზე გარემოსდაცვითი
გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ**

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „მარტ-სტოუნის“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 402105299) მიერ წარმოდგენილია მარტვილის მუნიციპალიტეტში, სოფ. სალხინოში სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების (კირქვის სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმო) გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში და კანონმდებლობით გათვალისწინებული თანდართული დოკუმენტაცია, რაზეც სამინისტრომ უზრუნველყო საექსპერტო კომისიის შექმნა და დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაციის სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდსა და მარტვილის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციის ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიში მომზადებულია შპს „ეკოფილდის“ მიერ.

2020 წლის 31 აგვისტოს შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი იყო მარტვილის მუნიციპალიტეტში, შპს „მარტ-სტოუნის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვის ბალასტი) გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში, რაზეც სამინისტროს მიერ სკოპინგის პროცედურის შესაბამისად განსაზღვრული იქნა გზშ-ისთვის მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და ამ ინფორმაციის გზშ-ის ანგარიშში ასახვის საშუალებები (სკოპინგის დასკვნა №84; 10.12.2020/ბრძანება N 2-981; 23.10.2020).

სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ შპს „მარტ-სტოუნის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვის ბალასტი) გადამამუშავებელი საწარმოს ტერიტორიის შესწავლა/დათვალიერების შედეგად სხვადასხვა დროს გამოვლინდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 79⁷ მუხლის პირველი ნაწილის დარღვევის ფაქტი, შედეგად 2019 წლის 30 მაისს და 2020 წლის 14 ივლისს შპს „მარტ-სტოუნის“ მიმართ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ ოქმები. აღნიშნულის საფუძველზე, მარტვილის მუნიციპალიტეტში სენაკის რაიონული სასამართლოს 2019 წლის 9 ოქტომბრის N4/70-2019 და 2020 წლის 28 ოქტომბრის N4/106-2020 დადგენილებებით შპს „მარტ-სტოუნის“ ცნობილი იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდამრღვევად, 2019 წელს

გამოეცხადა სიტყვიერი შენიშვნა, ხოლო 2020 წელს განესაზღვრა ჯარიმა 7000 ლარის ოდენობით.

2021 წლის 9 ივნისს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით, შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ სამინისტროში წარდგენილ იქნა მარტვილის მუნიციპალიტეტში, სოფ. სალხინოში სასარგებლო წიაღისეულის გადამამუშავების (კირქვის სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმო) გზშ-ის ანგარიში. შესაბამისი შეტყობინებების საფუძველზე, რომელიც ეხებოდა შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ მარტვილის მუნიციპალიტეტში არსებული ჩანქერის გადაკეტვის ფაქტს, სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ 2021 წლის ივლისის თვეში განხორციელდა საპროექტო ტერიტორიის ადგილზე შესწავლა/დათვალიერება. საწარმოო მიზნით წყალაღებისა და საწარმოს ტერიტორიის დათვალიერების შედეგად გამოვლინდა, რომ გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილ წყალაღებასთან დაკავშირებული მონაცემები არ შეესაბამება ადგილზე არსებულ მდგომარეობას. მდ. წაჩხურის ღელეს სათავე ნაგებობიდან გამომავალი წყალი, ჩანქერისკენ მიმავალი კალაპოტის გვერდის ავლით სრულად მიემართებოდა საწარმოში და მდ. წაჩხურის ღელედან წყლის ნაკადი ვერ აღწევდა ჩანქერამდე, შესაბამისად სრულად ხდებოდა წყლის ხარჯის ათვისება. შესაბამისად, შპს „მარტ-სტოუნის“ 9 ივნისს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილ განცხადებაზე სამინისტროს მიერ შეწყდა ადმინისტრაციული წარმოება. ამასთან სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილი ინფორმაციით, ინსპექტირების მასალები შემდგომი რეაგირების მიზნით გადაეგზავნა სამეგრელო-ზემო სვანეთის პროკურატურას.

შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ სამინისტროში წარმოდგენილი იქნა ინფორმაცია, რომლის თანახმად კომპანიამ უზრუნველყო წყალაღების პირობებისა და თხოვრას ჩანქერთან დაკავშირებული საკითხების დაზუსტება და მისი ბუნებრივი იერსახის დაბრუნება და დოკუმენტაციის შესაბამისობაში მოყვანა. სამინისტრომ წერილობით აცნობა შპს „მარტ-სტოუნს“, რომ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარმოდგენილ კანონმდებლობით დადგენილ სრულყოფილ დოკუმენტაციაში განხილული უნდა ყოფილიყო მდ. წაჩხურის ღელეს ძირითადი ჰიდროლოგიური პარამეტრები, წყალაღების კვეთში წყლის ობიექტის საშუალო მრავალწლიური წყლის ხარჯი და მისი შიდაწლიური განაწილება თვეების მიხედვით, საწარმოს წყალმომარაგებისათვის ასაღები წყლის რაოდენობა და ეკოლოგიური ხარჯი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, მარტვილის მუნიციპალიტეტის, სოფ. სალხინოში მდ. ვახას ხეობაში, შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვის) გადამამუშავებელი საწარმო უკვე მოწყობილია, კომპანიის საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს.კ. 41.14.31.162), რომლის საერთო ფართობია 2400 მ². საწარმოს ტერიტორიას ესაზღვრება მიწის ნაკვეთი (ს.კ. 41.14.31.161) და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობა, რომელიც შესაბამისი ხელშეკრულების საფუძველზე, გამოყენებულია მომსახურე პერსონალის მოსასვენებელ-საყოფაცხოვრებო და საწარმოს საოფისე დანიშნულებით. საწარმოს ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 54 მ მანძილზე, ხოლო საწარმოო ტერიტორიის საკადასტრო საზღვრიდან უახლოესი მოსახლის საკადასტრო საზღვრამდე მანძილი შეადგენს 9.5 მ-ს. საწარმოდან დასავლეთის მიმართულებით 140 მეტრში მდებარეობს შპს „სალხინოს“ ანალოგიური პროფილის საწარმო, საწარმოს აღმოსავლეთით

მდებარეობს სახელმწიფო ტყე, ტყესა და საწარმოს შორის განთავსებულია მდ. ვახა. სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს მიერ ადგილზე ჩატარებული გაზომვების შედეგად დგინდება, რომ საწარმო მდებარეობს მდ. ვახას მარჯვენა მაღალ ტერასაზე და იგი მდ. ვახას მარჯვენა ნაპირიდან დაშორებულია 20-25 მეტრით, ხოლო სიმაღლეთა სხვაობა შეადგენს 6-7 მეტრს.

წარმოდგენილ დოკუმენტში განხილულია საწარმოს არაქმედების, მდებარეობის და ტექნოლოგიური ალტერნატივები. ტექნოლოგიური ალტერნატიული ვარიანტებიდან განხილულია ნედლეულის სველი და მშრალი მეთოდით დამუშავება, უპირატესობა მიენიჭა ნედლეულის მსხვრევა-დახარისხების სველ მეთოდს, რომელიც გამოირჩევა მტვრის ემისიების მნიშვნელოვნად დაბალი მაჩვენებლებით. გზმ-ის ანგარიშში განხილულია საწარმოს განთავსების ორი ალტერნატიული ტერიტორია. პირველი ალტერნატიული ტერიტორია მდებარეობს მდ. ვახასა და ე.წ. მარაშინას ხევის შესართავის ქვედა ბიეფში, ხოლო მე-2 ალტერნატიული ტერიტორია განთავსებულია მდ. ვახას მიმდებარედ. გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შეირჩა მე-2 ალტერნატიული ტერიტორია, რომლის ძირითადი უპირატესობაა ბიომრავალფეროვნებაზე ნაკლები ზემოქმედება, მისასვლელი გზების არსებობა, ასევე ნედლეულის მოპოვების ადგილიდან დაცილების მანძილი და ნედლეულის ტრანსპორტირებით გამოწვეული ნაკლები ზემოქმედება გარემოზე.

შპს „მარტ-სტოუნის“ საქმიანობის მიზანია, მარტვილის მუნიციპალიტეტის სოფ. სალხინოს მიმდებარედ, მდ. ვახას ხეობაში არსებულ კირქვის საბადოზე მოპოვებული კირქვის ბალასტის დამსხვრევა, გარეცხვა და ფრაქციებად დახარისხება. გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, შპს „მარტ-სტოუნის“ ფლობს მდ. ვახას ხეობაში კირქვის მოპოვების ლიცენზიას. ნედლეულის მოპოვება და მოპოვებული ნედლეულის დამუშავება პარალელურ რეჟიმში განხორციელდება, შესაბამისად, საწარმოში ნედლეულის მარაგის შექმნის საჭიროება არ არსებობს. საწარმოში განთავსებულია 25 მ³ მოცულობის კონუსის ფორმის ლითონის მიმღები ბუნკერი. ბუნკერის ზედა ნაწილთან მოწყობილია მისასვლელი გზა, რაც უზრუნველყოფს ავტოთვიტმცლელებიდან ნედლეულის უშუალოდ ბუნკერში მოთავსებას. მიმღები ბუნკერი მიერთებულია დახურული ტიპის სამსხვრეველასთან, რომელშიც ნედლეულის მსხვრევა მიმდინარეობს სველი მეთოდით, ორ საფეხურად. სამსხვრეველა ლენტური კონვეიერის საშუალებით მიერთებულია ვიბრაციულ ცხავთან, ვიბრაციული ცხავი შედგება სხვადასხვა ზომის ცხავებისგან, ცხავის ზევით მოწყობილი წყლის სისტემის საშუალებით ესხურება წყალი და ერთდროულად მიმდინარეობს ნედლეულის ფრაქციებად დახარისხება და გამდინარე წყლით რეცხვა. ცხავი აღჭურვილია სამი ლენტური კონვეიერით, რომელთა საშუალებით შესაბამისი ფრაქციები საწყობდება მათთვის განკუთვნილ ღია მოედნებზე, საიდანაც ხდება მიღებული პროდუქტის რეალიზაცია. ვიბრაციული ცხავი ასევე აღჭურვილია წყლის გადამღვრელი სისტემით, რომელიც მიერთებულია საწარმოო ჩამდინარე წყლების შემკრებ ღია ტიპის მილსადენთან, ხოლო მილსადენი უკავშირდება სალექარს. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია დაახლოებით 4-5 სატრანსპორტო ოპერაცია დღეში.

წარმოდგენილი დოკუმენტის მიხედვით, საწარმოს მაქსიმალური წარმადობაა 55 ტ/სთ-ში. წელიწადში 240 სამუშაო დღის მანძილზე გადამუშავებული სასარგებლო წიაღისეულის რაოდენობა იქნება 105600 ტონა, აქედან 0-8 მმ ფრაქციის წილია დაახლოებით 30 %; 8-40 მმ ფრაქციის - 60 %; 40 და მეტი ფრაქციის - 5%, ხოლო სალექარში დალექილი ნალექის - 5 %,

რომელიც კირქვის გადამუშავებისას, კირქვის მტვრის სახით წარმოიქმნება და სველი მეთოდით დამუშავების შედეგად მიყვება გამოყენებულ წყალს და გროვდება სალექარში.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე გათვალისწინებულია 6 ადამიანის დასაქმება. დასაქმებულები იმუშავებენ 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით, წელიწადში დაახლოებით 240 დღე.

საწარმო უზრუნველყოფილია მისასვლელი გზით და ელექტროენერგიით. საწარმოს ელექტრომომარაგება ხორციელდება სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებული 10 კვ ძაბვის ტრანსფორმატორიდან. საწარმომდე მისვლა შესაძლებელია სოფ. სალხინოდან. მისასვლელი გზები ძირითადად გადის სოფლებში, ვახა და სალხინო. უშუალოდ საწარმომდე მისასვლელად კომპანიის მიერ მოწყობილია ბეტონის გზა.

გზმ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს მიმდებარედ მდებარეობს მდ. ვახა, თუმცა მდინარიდან წყლის აღება შეუძლებელია, რადგან, საწარმოს განთავსების ტერიტორიის ფარგლებში და მის ქვედა ბიეფშიც, მდინარის კალაპოტში აკუმულირებულია კირქვის ბალასტი და წყალი აკუმულირებული ნატანის ზედაპირზე ფიქსირდება მხოლოდ უხვი ნალექების პირობებში. აღნიშნულის გათვალისწინებით, საწარმოო მიზნებისთვის წყლის აღება გათვალისწინებულია საწარმოდან დაახლოებით 2700 მ მანძილზე მდებარე მდ. წაჩხურის ღელედან (GPS კოორდინატები: X-282183; Y-4715780). საწარმოს მაქსიმალური დატვირთვით მუშაობის პირობებში (55 ტ/სთ) საჭიროა 18.15 მ³/სთ (0,005 მ³/წმ) წყალი.

ვინაიდან წყალაღება გათვალისწინებულია მდ. წაჩხურის ღელედან, რომლის ქვედა ბიეფშიც მდებარეობს თხოპრას ჩანჩქერი, ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, აღნიშნულ ჩანჩქერზე ზემოქმედების საკითხის, საწარმოს წყალმომარაგების ალტერნატიული ვარიანტის განხილვის და სხვა საკითხების დაზუსტების მიზნით, სამინისტრომ 2022 წლის 23 თებერვალს წერილობით (წერილი N1716/01) მიმართა საქმიანობის განმახორციელებელს. აღნიშნულის საფუძველზე შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ წარმოდგენილ იქნა პროექტთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია (წერილები N6304; 21.03.2022 და N7015; 28.03.2022).

წარმოდგენილი დოკუმენტის თანახმად, შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ წყალმიმღები სათავე ნაგებობა (ქვაყრილი) მოწყობილია ღელეში არსებული ბუნებრივი ქვებით, რომელიც განთავსებულია ლითონის ბადეში (დამბის სიმაღლე 0.5 მ-ია, სიგრძე 1.2 მ, ხოლო სიგანე 0.4 მ.), რომლის საშუალებით მოხდება მდინარის წყლის ნაწილობრივ გამოყენება, კერძოდ, დამბიდან გამომავალი წყალი მიედინება ორი მიმართულებით, ერთი მიმართულებით ჩაედინება ამობეტონებულ ავზში (პარამეტრები: სიგრძე 2.2 მ, სიგანე 1.4 მ და სიღრმე 0.55 მ), ხოლო მეორე მიმართულებით 65 მმ-იანი 4 მილის საშუალებით წყალი ჩადის 200 ლიტრიან რკინის ავზში. აღნიშნული ორი ავზიდან 2 მილის შეერთებით წყალი ჩაედინება 2700 მეტრით მოშორებით მდებარე 20 ტონიან ავზში, რომელიც მდებარეობს საწარმოს ტერიტორიაზე. აღნიშნული რეზერვუარიდან წყალი მიეწოდება საწარმოს.

როგორც უკვე აღინიშნა საწარმოს მაქსიმალური დატვირთვით მუშაობის პირობებში საჭიროა 18.15 მ³/სთ (0,005 მ³/წმ) წყალი. მდ. წაჩხურის ღელედან წყალაღების შემცირების მიზნით, დამატებით წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ გათვალისწინებულია ნახევრად ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის დანერგვა, რაც ითვალისწინებს დამატებით 20 მ³ მოცულობის წყლის რეზერვუარის (GPS კოორდინატები:

X-282266; Y-4713830) მოწყობას, სადაც შეგროვდება სალექარიდან გამოსული წყალი, შეწონილი კირქვის ნაწილაკების დალექვის მიზნით წყალი დაყოვნდება 1 საათით, რათა დაილექოს ჩამდინარე წყალში არსებული კირქვის ნაწილაკები. ამ პერიოდში (დაახლოებით 1 საათის განმავლობაში), როდესაც დამატებით ავზში მოხდება წყლის დაყოვნება, გამწმენდიდან გამოსული ჩამდინარე წყალი, ჩაშვებული იქნება მარაშინას ხევში (GPS კოორდინატები: X-282159; Y-4713951). ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემა იმუშავებს ელექტრო ტუმბოების და 50 მმ დიამეტრის მილსადენების საშუალებით. ამ პერიოდში საწარმოს წყალმომარაგება იწარმოებს ასევე 20 მმ მოცულობის რეზერვუარიდან, რომელიც მოწყობილია მდინარიდან აღებული წყლის შეგროვების მიზნით. ნაწილობრივი ბრუნვითი წყალმომარაგების გათვალისწინებით, მცირდება გამოყენებული წყლის რაოდენობა, კერძოდ საწარმოს მიერ ერთი საათის განმავლობაში 18.15 მ³/სთ წყლის ნაცვლად, მდ. წაჩხურის ღელედან ასაღები წყლის რაოდენობა იქნება 9.075 მ³/სთ (0.0025 მ³/წმ). წარმოდგენილი ჰიდროლოგიური მონაცემების მიხედვით მდ. წაჩხურის ღელედან საწარმოს მიერ ასაღები წყლის რაოდენობა - 0.0025 მ³/წმ, მდ. წაჩხურის ღელეს მინიმალური ხარჯის 16,6%-ს შეადგენს. ამასთან, მდ. წაჩხურის ღელეში მუდმივად მოხდება წყლის (ეკოლოგიური ხარჯის) გატარება. გზშ-ის ანგარიშის და დამატებითი წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, წყალაღების წერტილის ქვედა ბიეფში თხოპრას ჩანჩქერამდე მდ. წაჩხურის ღელეს უერთდება ორი შენაკადი. ამასთან, დამატებით წარმოდგენილ განცხადებაში აღნიშნულია, რომ წყალმცირობის პერიოდში ჩანჩქერზე ზემოქმედების მინიმუმამდე შემცირების მიზნით შეაჩერებს მუშაობას და მდინარიდან წყალაღებას. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე საწარმოს მიერ წყალაღებით გამოწვეული ზემოქმედება არ მოახდენს მნიშვნელოვან ზემოქმედებას მდ. წაჩხურის ღელესა და თხოპრას ჩანჩქერზე.

სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს სპეციალისტების მიერ 2021 წლის 9 და 14 ნოემბერს მოხდა მდ. წაჩხურის ღელეზე 3 ადგილას წყლის ხარჯის გაზომვა. 2021 წლის 9 ნოემბერს წყლის ხარჯმა შეადგინა: წყალაღების ზემოთ (GPS კოორდინატები X-282181, Y-4715801) 18 ლ/წმ, წყალაღების ქვემოთ 30 მეტრში 11 ლ/წმ, ხოლო თხოპრას ჩანჩქერის ქვემოთ 10-15 მეტრში 6 ლ/წმ. 2021 წლის 14 ნოემბერს გაზომილმა ხარჯებმა შეადგინა: წყალაღების ზემოთ 36 ლ/წმ, წყალაღების ქვემოთ 29 ლ/წმ, ხოლო თხოპრას ჩანჩქერის ქვემოთ 27 ლ/წმ. წყალაღების წყლის ხარჯსა და ჩანჩქერის წყლის ხარჯს შორის დანაკარგი კირქვებში კალაპოტქვეშა დინებით არის გამოწვეული.

გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, საწარმოო ჩამდინარე წყლის შესაგროვებლად მოწყობილია ოთხკამერიანი სალექარი, საერთო მოცულობით 144 მ³. სალექარიდან გაწმენდილი წყლების ჩაშვება გათვალისწინებულია საწარმოს მიმდებარედ არსებულ მშრალ ხევში, რომელიც დაახლოებით 250 მეტრში უერთდება მდ. ვახას. წყალჩაშვების მიახლოებითი კოორდინატებია X282159/Y4713951. სამრეწველო მიზნებისთვის საჭირო წყლის 20 %-იანი დანაკარგისა და ნახევრად ბრუნვითი წყალმომარაგების გათვალისწინებით, მოსალოდნელია 7.26 მ³/სთ (13939.2 მ³/წელ) ჩამდინარე წყლის წარმოქმნა. სალექარის ეფექტურობაა 60 მგ/ლ. სამეურნეო-ფეკალური წყლებისთვის მოწყობილია 5 მ³ მოცულობის სასენიზაციო ორმო.

გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილია ნარჩენების მართვის გეგმა, სადაც ასევე მოცემულია მოსალოდნელი ნარჩენების სახეები, მიახლოებითი რაოდენობა და მათი მართვის ღონისძიებები. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია სახიფათო და

არასახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. არასახიფათო ნარჩენებიდან აღსანიშნავია საყოფაცხოვრებო მუნიციპალური ნარჩენები და სალექარში დაგროვილი კირქვის წვრილი ფრაქციის ნალექი. მუნიციპალური ნარჩენები განთავსდება მათთვის განკუთვნილ კონტეინერში და შევსების შესაბამისად, გატანილი იქნება მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე. სახიფათო ნარჩენები შემდგომი მართვის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციას, ხელშეკრულების საფუძველზე. ხოლო სალექარიდან ამოღებული ნალექი განთავსდება ნედლეულის დასაწყობების ღია მოედანზე. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, მიმდინარეობს ბაზრის კვლევა მის რეალიზაციასთან დაკავშირებით.

საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საწარმოს ფუნქციონირების ეტაპზე ადგილი ექნება მავნე ნივთიერებათა წარმოქმნას და მათ შემდგომ გაფრქვევას ატმოსფერულ ჰაერში. გზშ-ის ანგარიშის შესაბამის თავებში წარმოდგენილია საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, იდენტიფიცირებულია საწარმოს ექსპლუატაციის შედეგად მავნე ნივთიერებათა გამოყოფისა და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებაა არაორგანული მტვერი. გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოში გათვალისწინებულია სასარგებლო წიაღისეულის სველი მეთოდით გადამუშავება, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობას. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, წლის განმავლობაში მოსალოდნელი მტვრის ემისიის ჯამური რაოდენობა იქნება 0,767632 ტ/წელ. მავნე ნივთიერებათა გაბნევის ანგარიშის თანახმად, მტვრის კონცენტრაცია არ აჭარბებს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილ ზღვრულად დასაშვებ ნორმებს, ნულოვანი გაფრქვევის წყაროდან უახლოეს მოსახლესთან (62 მ) მიმართებით (საწარმოს ტერიტორიიდან 54 მ მანძილზე) და არც 500 მ-იანი რადიუსის საზღვარზე. შესაბამისად, მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევების მიღებული რაოდენობები კვალიფიცირდება, როგორც ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევები. უნდა აღინიშნოს, რომ გზშ-ის ანგარიშში გათვალისწინებულია ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის გავრცელების ძირითად წყაროს წარმოადგენს საწარმოს ტერიტორიაზე საავტომობილო ტრანსპორტის მოძრაობა და ტექნოლოგიურ პროცესში ჩართული დანადგარ-მექანიზმები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, ტერიტორიაზე საწარმოს მუშაობისას ხმაურის ჯამური დონე შეადგენს დაახლოებით 90 დეციბალს. გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, სამსხვრევი დაფარულია გარსაცმით, რომელიც ხმაურის გავრცელებას შეამცირებს მინიმუმ 10-15 დბა-მდე. გზშ-ის ანგარიშში მოცემული შესაბამისი შეფასების მიხედვით, საწარმოო ობიექტისგან მოსალოდნელი ხმაური არ აღემატება დასაშვებ ნორმებს ახლომდებარე მოსახლეობასთან (ძირითადი ხმაურის წარმომქმნელი წყაროდან (სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქრო) 90 მ - 46 დეციბელი) და საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის დასაშვებ ნორმებზე გადაჭარბება მოსალოდნელი არ არის. ამასთან საწარმოს მიერ გატარებული იქნება შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ნიადაგის, გრუნტის და მიწისქვეშა წყლების დაბინძურება შესაძლებელია გამოიწვიოს ტექნიკის ან სატრანსპორტო საშუალებებიდან ნავთობპროდუქტების ავარიულმა დაღვრამ/გაჟონვამ. საწარმოო ტერიტორიის ძირითადი

ნაწილი მოხრეშილია, ნაწილი დაფარულია ბეტონის საფარით. ამასთან, გზშ-ის ანგარიშის თანახმად, განხორციელდება ტექნიკისა და ტრანსპორტის მუშაობის პროცესის მეთვალყურეობა და დაუყოვნებლივი რეაგირება დარღვევებზე. საწარმოში მიღებული ნედლეული და პროდუქცია წარმოადგენს ინერტულ მასალას, რომელიც არ შეიცავს ქიმიურ დამაბინძურებელ ნივთიერებებს. შესაბამისად, საწარმოო ჩამდინარე წყლების დაბინძურება მოსალოდნელია მხოლოდ შეწონილი ნაწილაკებით, ხოლო მათი გაწმენდა, როგორც ზევით იყო აღნიშნული, გათვალისწინებულია ტერიტორიაზე არსებულ სალექარში.

გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორია, მისი ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით, არ გამოირჩევა ცხოველთა და მცენარეთა მრავალფეროვნებით. საკვლევი ტერიტორია ცხოველთა მნიშვნელოვანი სახეობების საბინადრო ადგილს არ წარმოადგენს, რაც განპირობებულია მაღალი ანთროპოგენური დატვირთვით. ტერიტორიაზე წარმოდგენილია ხელოვნურად განაშენიანებული ხე-მცენარეები. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ფლორასა და ფაუნაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. აგრეთვე პროექტის გავლენის ზონაში ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები წარმოდგენილი არ არის.

დოკუმენტის თანახმად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე გარემოზე მნიშვნელოვანი კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. ამასთან როგორც ანგარიშშია აღნიშნული ატმოსფერული ჰაერში მავნე ნივთიერებების მიწისპირა კონცენტრაციების ანგარიშისას გამოყენებული იქნა კანონმდებლობით გათვალისწინებული ფონური მახასიათებლები, რომელიც ეთანადება სოფ. სალხინოს (<10 ათასი კაცი) მოსახლეობის რიცხოვნობის სიდიდეს. რაც შეეხება სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედებას, მოსალოდნელია დღეში 4-5, ხოლო ხეობაში მიმდინარე სხვა საქმიანობებთან მიმართებით მოსალოდნელია დღეში 8-9 სატრანსპორტო ოპერაცია, რაც არ გამოიწვევს მნიშვნელოვან კუმულაციურ ზემოქმედებას.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი გზშ-ის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე მარტვილის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება, ასევე სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ფეისბუქ გვერდზე, ცენტრის ვებგვერდზე და ინფორმაცია გაეგზავნა ცენტრის ყველა გამომწერს ელ. ფოსტის მეშვეობით. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვა გაიმართა 2022 წლის 17 იანვარს 14:00 საათზე, მარტვილის მუნიციპალიტეტის სოფ. სალხინოს ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში. გზშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, მარტვილის მუნიციპალიტეტის სოფ. სალხინოს, შპს „მარტ-სტოუნის“ წარმომადგენლები და დაინტერესებული საზოგადოება. სამინისტროში საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები არ წარმოდგენილა.

გზშ-ის ანგარიშს თან ერთვის საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა, გარემოზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებები, ავარიული სიტუაციების რეაგირების გეგმა, დასკვნები და რეკომენდაციები.

აღნიშნული გზშ-ის ანგარიში განიხილეს შესაბამისმა ექსპერტებმა და სპეციალისტებმა გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით, რომელთა დასკვნებისა და

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-12 მუხლისა და ამავე კოდექსის II დანართის მე-5 პუნქტის 5.1 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. გაიცეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება მარტვილის მუნიციპალიტეტში, შპს „მარტ-სტოუნის“ სასარგებლო წიაღისეულის (კირქვის სამსხვრევ-დამხარისხებელი საწარმო) გადამუშავებაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. შპს „მარტ-სტოუნმა“ საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის და ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმის დასკვნებისა და რეკომენდაციების შესაბამისად;
4. შპს „მარტ-სტოუნმა“ ნარჩენების მართვა განახორციელოს „ნარჩენების მართვის კოდექსისა“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით დადგენილი მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესაბამისად;
5. შპს „მარტ-სტოუნმა“ ექსპლუატაციაში შესვლამდე უზრუნველყოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა მონიტორინგის გეგმის ხელახლა შემუშავება და სააგენტოში შესათანხმებლად წარმოდგენა, სადაც თვითმონიტორინგის კანონმდებლობით განსაზღვრულ ვალდებულებებთან ერთად, გათვალისწინებული იქნება საწარმოს ტერიტორიაზე და უახლოეს მოსახლესთან ინსტრუმენტული მონიტორინგი (მონიტორინგის წერტილებისა და სიხშირის და მონიტორინგის შედეგების წარმოდგენის პერიოდულობის მითითებით);
6. შპს „მარტ-სტოუნმა“ საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, ყოველკვარტალურად (მონიტორინგის გეგმის შესაბამისად) უზრუნველყოს ხმაურზე მონიტორინგის განხორციელება უახლოეს მოსახლესთან ინსტრუმენტული მეთოდით. შედეგები წარმოადგინოს სააგენტოში წელიწადში ერთხელ;
7. შპს „მარტ-სტოუნმა“ საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, მშრალ და ცხელ ამინდში უზრუნველყოს საწარმოს ტერიტორიამდე მისასვლელი გზების მორწყვა;
8. შპს „მარტ-სტოუნმა“ უზრუნველყოს ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების (ზდჩ) ნორმების დაცვა;
9. შპს „მარტ-სტოუნმა“ ექსპლუატაციის ეტაპზე ყოველკვარტალურად უზრუნველყოს ჩამდინარე წყლის და მდინარე ვახას წყლის ხარისხის (მარაშინას ხევის შესართავთან, ქვემო წელში) მონიტორინგის ჩატარება და შედეგების წელიწადში ერთხელ სააგენტოში წარმოდგენა;
10. შპს „მარტ-სტოუნმა“ მდ. წაჩხურის დელეს წყალმცირობის პერიოდში უზრუნველყოს თხოპრას ჩანჩქერის ქვედა ბიეფში წყლის ხარჯის გაზომვა, და სამ თვეში ერთხელ შედეგების სააგენტოში წარმოდგენა, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი ღონისძიებების განსაზღვრა/განხორციელების მიზნით;
11. შპს „მარტ-სტოუნმა“ საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, მდ. წაჩხურის დელეს წყალადების კვეთში უზრუნველყოს სანიტარული ხარჯის მუდმივი გატარება;

12. შპს „მარტ-სტოუნმა“ საწარმოს ექსპლუატაციაში შესვლის შესახებ დაუყოვნებლივ აცნობოს სააგენტოს;
13. შპს „მარტ-სტოუნმა“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;
14. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „მარტ-სტოუნს“;
15. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „მარტ-სტოუნის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
16. ბრძანების ძალაში შესვლიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება განთავსდეს სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე და მარტვილის მუნიციპალიტეტის მერიის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
17. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

თეიმურაზ მთივლიშვილი

სააგენტოს უფროსის დროებით ფუნქციების შემსრულებელი
სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო